

F S S P X

De Monstrans

“Instaurare omnia in Christo”

Nieuws uit de Hemelstraat

Mgr. Lefebvre: een ware getuige van
het Licht

De communieritus (4/4)

Esther, voorafbeelding van Maria

Fratelli tutti: een commentaar

De HH. Livinus en Lebuïnus

50 jaar FSSPX

Het is deze genade van trouw die we vandaag in het bijzonder moeten vragen aan de Heilige Maagd. Hier te Lourdes. De Broederschap is aan haar toegewijd vanaf het begin. De Broederschap, kunnen we zeggen, is haar werk, het is een werk onder haar bescherming. En daarom blijft het zijn vruchten afwerpen. De Heilige Maagd is natuurlijk ook een toonbeeld van zowel kracht en zachtmoedigheid. Van voorzichtigheid. Zij die wist haar *Fiat* te geven wanneer het moest gegeven worden. En vooral zij die wist aan het Kruis deel te nemen, meer dan enig ander wezen. Zij gaat ons helpen, zij gaat voor ons deze genade bekomen van trouw en van de beoefening van al deze deugden die ons door Mgr. Lefebvre zijn nagelaten, waarvan hij ons het voorbeeld gaf. Het is aan haar dat ik jullie uitnodig de ziel van ieder van jullie, jullie families en de hele Broederschap aan te bevelen. Ik denk dat dit de mooiste manier is om dit jubileum te vieren en bovenal is het, zeker weten, de beste garantie dat, zoals de Voorzienigheid ons tot nu toe heeft geleid, zij dit in de toekomst niet zal nalaten, door de voorspraak van de Heilige Maagd Maria. Amen.

De profundis, uit de diepten ...

E.H. Louis Bochkoltz

De profundis (Psalm 129) ... “Uit de diepten roep ik tot U, Heer; Heer, hoor mijn klagen.” In deze maand november moeten we dezelfde hoopvolle roep hebben als de heilige zielen in het vagevuur. Net als zij die zichzelf met vreugde pijnlijk zuiveren van hun dagelijkse zonden in dit deel van de hel, schreeuwen ook wij het uit, maar uit een andere afgrond.

November, maand van somberheid. Het regent, het wordt koud, het is de maand van de doden en ... nogmaals, de kerken zijn gesloten. Ah Covid-19 ... En toch was het schooljaar zo goed begonnen.

Zoals elk jaar op de eerste zaterdag van oktober kwamen de gelovigen van de Benelux bijeen om te bidden aan de voeten van Onze-Lieve-Vrouw van Banneux. Ondanks de regen waren we met meer dan in voorgaande jaren, met een goede delegatie van onze priorij in Antwerpen. De gezondheids crisis moedigt gebed aan. We hebben het de afgelopen maanden meer dan eens gezien. Mediteer in deze Monstrans de woorden van Pater De Clercq, die uitleggen hoe de figuur van Esther in het Oude Testament de Allerheiligste Maagd Maria aankondigt, zij die voor ons pleit, zelfs in de meest onmogelijke menselijke situaties.

Op 4 oktober, het feest van Sint Franciscus van Assisi, riepen we uit een andere diepte, toen we van paus Franciscus zijn tweede encycliek *Fratelli tutti* ontvingen over broederschap en sociale vriendschap. De Naam van Onze Heer Jezus Christus komt daar niet één keer in voor! In welke afgrond is de Kerk gevallen! Is er een echte broederschap zonder de genade van Onze Lieve Heer?

De catechismuskinderen zouden de vraag misschien kunnen beantwoorden! Dit jaar zijn er 19 kinderen verdeeld over 4 groepen, die zich hebben aangemeld om catechismusles te volgen. De maandelijkse E.K.-bijeenkomsten voor meisjes

zijn ook hervat. De catechismuslessen voor volwassenen trekken veel mensen aan en steeds meer universiteitsstudenten uit verschillende steden in Vlaanderen vragen om katholieke vorming. Er was geen week zonder dat we werden benaderd door iemand die om catechismus of de sacramenten vroeg. “Mijn ziel stelt haar vertrouwen in de Heer!” (Ps. 29)

In het weekend van Christus Koning vond ook de bedevaart naar Lourdes plaats, terwijl het zijn internationale aspect verloor. Enkele Nederlandstalige gelovigen verzamelden zich echter aan de voeten van de Maagd om te bidden en God te danken voor het 50-jarig bestaan van de Priesterbroederschap Sint-Pius X. E.H. Pagliarani, Algemeen Overste, herinnerde ons in zijn preek hoeveel wij moeten mediteren, maar vooral imiteren de deugden van Aartsbisschop Lefebvre, in het bijzonder kracht, zachtheid en voorzichtigheid.

Nu is het november. We waren aan het voorbereiden om onze doden te eren zoals het hoort. En toen kwam het coronavirus terug. Of in ieder geval de maatregelen die eraan verboden zijn. De parochiemaaltijd wordt afgelast, ook de inkeerdag van de Militia Immaculata, het JKI-weekend en andere geplande activiteiten. Maar bovenal zijn openbare plechtigheden verboden. November, maand van somberheid?

Ook al is het buiten koud, ook al zijn onze zielen verdrietig, ook al lijken we ons op de bodem van de diepte te bevinden, we houden de hoop, dierbare gelovigen. Dit is ook waar deze maand van de doden ons aan herinnert. Niet alleen dat we allemaal op een dag zullen sterven, maar dat wat de diepten hier ook zijn, het leven van de ziel eeuwig voortduurt. Mogen de woorden van Christus in ons hart weerklinken: “Wie in mij gelooft, ook al is hij gestorven, hij zal leven.” (Joh. 11:25)

Het korte verhaal van mijn lange levensweg

Mgr. Marcel Lefebvre

Noot: Dit is het einde van het boek *Het korte verhaal van mijn lange levensweg*. Wij zijn van plan dit te publiceren en hopen u het binnenkort te kunnen voorstellen.

Een vreemde ziekte

En dan, vanaf 8 december, werd ik ziek, erg ziek, echt waar. Ik was in Rome en ik had de griep, een ernstige griep, de Hongkonggriep. En ik weet niet welke ziekte mij overviel, ik voelde mij niet goed: mijn lever deed pijn, ik had overal pijn, ik sliep nauwelijks. Ik moest mij verzorgen, ik kon niet anders. Ik ben naar de Paters van de H. Geest gegaan om een paar weken rust te nemen terwijl ik erop rekende dat E.H. Clerc voor deze seminaristen zou zorgen. Maar mijn gezondheidstoestand verslechterde.

Toen ben ik in het ziekenhuis van Fribourg opgenomen. Ik dacht echt dat ik ging sterven! Ik kon niet meer eten, mijn tong was totaal uitgedroogd, het leek wel alsof ik een houten tong had, zeg dat wel. Ik kon niets meer inslikken. De dokters ... Onderzoeken ... U weet hoe dat gaat: het ene onderzoek na het andere. Men onderzocht alles: *“U mankeert niets, u mankeert niets, u mankeert niets.”* U mankeert niets, maar ondertussen kon ik niet meer eten, ik vermagerde, ik ging dood. Toen besloten ze op een dag om een maag- en leveronderzoek uit te voeren. Ik weet gelukkig niet wie hen op dat idee gebracht heeft. De Voorzienigheid, veronderstel ik. Men heeft in ieder geval ontdekt dat ik parasieten had. Parasieten die mijn lever aan het opvreten waren: strongylus, een soort rondwormen. Ze hebben de monsters laten onderzoeken door het Tropisch Instituut van Bazel; en het antwoord was: *“Strongylus, de patiënt moet dit of dat geneesmiddel krijgen om ervanaf te geraken en na een korte herstelperiode zal het weer beter gaan.”* Waar had ik dat opgelopen? Geen idee! Ach, het zal zeker in Afrika geweest zijn. Maar ik was al een lange tijd geleden uit Afrika vertrokken, dat was dus niet mogelijk. Dan heeft

men u vergiftigd! Waarom niet! Ik weet het niet. Maar toen kwam het grappigste antwoord van mijn kleine zus Marie-Thérèse uit Colombia! Ze plaagt graag! Zij heeft de definitie van het woord “strongylus” in het medisch woordenboek van Larousse opgezocht: een parasiet die meestal bij varkens voorkomt en die men pas na een autopsie ontdekt! Daar zit ik dan mee! Ze was heel blij dat ze dat in de medische Larousse gevonden had. Gelukkig hebben ze het niet na de autopsie ontdekt maar ervoor ... Vervolgens heb ik mij verzorgd en ben ik gelukkig genezen.

Ik kon het werk met de seminaristen weer een beetje opnemen. Maar ik dacht echt dat de Goede God niet wilde dat ik me met dit werk bezighield want in de toestand waarin ik me bevond ...

Er volgden nog andere beproevingen! Drie seminaristen vertrekken, dan een vierde. Eind mei blijven enkel E.H. Aulagnier, E.H. Tissier de Mallerais en E.H. Pellabeuf over. *“Mijn beste vrienden”*, heb ik hen gezegd, *“ik denk dat jullie volgend jaar naar het interdiocesaan Seminarie gaan verhuizen dat we onlangs hebben bezocht. Jullie moeten proberen om zelf jullie gebeden te organiseren. Ik ga zo niet verderdoen, het is de moeite niet, we gaan met het experiment stoppen.”* Toen zeiden E.H. Aulagnier en vooral E.H. Tissier de Mallerais: *“Nee! Oh nee! Nee, we moeten niet stoppen, we willen niet naar dat huis gaan waar er niets is. Zo een opleiding willen we niet! Nee! We gaan verder, misschien zullen er nog enkele bijkomen.”*

En daarna, in de maand juni, ontvang ik elf aanvragen. Elf aanvragen! Ongelofelijk! Dan moet ik doorgaan. Niets aan te doen.

Dus zeggen onze vrienden E.H. Aulagnier en E.H. Tissier de Mallerais mij:

– *Monseigneur, wat gebeurt er daarna met ons? Waar gaan we naartoe wanneer we het seminarie achter de rug hebben?*

– *Welnu, dan keren jullie terug naar jullie bisdommen en dan zullen jullie in jullie bisdommen aan het werk gaan.*

– *Maar de bisschoppen zullen ons nooit willen ontvangen als we in de Traditie blijven, als we onze soutane blijven dragen, als we dat allemaal willen behouden! Ze gaan ons nooit aanvaarden! Ze zullen ons overal terugsturen. We zullen nooit in de bisdommen kunnen werken.*

– *Maar wat kunnen we dan doen?*

– *We moeten samen blijven, we moeten een broederschap oprichten die ons verenigt. Daarna moeten we proberen om een bisschop te vinden die ons erkent en die het mogelijk maakt om de Traditie verder te zetten door samen te werken, niet anders.*

– *Wel, heb ik gezegd, misschien hebben jullie gelijk ... Laten we een broederschap oprichten. Ze moet wel erkend worden. Laten we ons eerst met de statuten bezighouden.*

Ik heb dus de statuten van de broederschap opgesteld en toen ik ze naar Mgr. Charrière bracht, dacht ik: *Als Mgr. Charrière ze aanvaardt, dan is het goed, maar dat zou me verbazen. Hij weet dat we voor de Traditie zijn. Zijn diensttijd zit er bijna op. Hij wil in januari zijn ontslag indienen; hij gaat zich niet inzetten voor een zaak zoals deze. We zullen in ieder geval zien!*

– *Goed, ik ga dat bekijken, zei hij. Kom terug na de vakantie, we zullen zien.*

Wat gaan we intussen doen met de elf jonge mannen die we verwachten en met de drie seminaristen die er nog waren? We konden niet bij de Salesianen blijven. Ze hadden begrepen dat we voor de Traditie waren, aangezien we de nieuwe Mis niet wilden invoeren. De pater had het tegen zijn provinciaal gezegd: *“Weet u, het zijn traditionalisten, ze willen de nieuwe Mis niet, ze lezen nog steeds de oude Mis, dan kunnen ze niet bij ons blijven, dat is onmogelijk.”* Ze lieten ons weten dat het op het eind van het jaar gedaan zou zijn. Dus moesten we opnieuw op zoek gaan naar een ander huis.

La Vignettaz

En toen heeft de Goede God ons dit prachtig huisje ‘La Vignettaz’ in Fribourg gegeven. Op het eind van de maand juni hebben we er dus al onze spullen naartoe gebracht en zo konden onze seminaristen daar verder doen zoals ze bij

de Salesianen waren begonnen. Maar voor de elf nieuwe seminaristen moesten we voor het seminarie een voorbereidend jaar voorzien, een jaar spiritualiteit, een soort noviciaat. Waar moesten we ze huisvesten? We zochten overal in de buurt van Fribourg. Het was moeilijk te vinden.

En toen ontving ik van Frankrijk het bericht: *“Ga Meester Lovey toch opzoeken. In de Valais heeft hij een huis dat hij u misschien ter beschikking zou kunnen stellen, een huis dat van de kanunniken van de Grote Sint-Bernard was.”* Meester Lovey woont in Fully ... Ik kende Meester Lovey niet. Maar Fully, dat zegt me iets: ik ken daar pastoor Bonvin goed. Hij is een van mijn oude confraters van het seminarie, we waren samen op het Frans Seminarie. We hadden elkaar al vaak ontmoet.

Monseigneur met zijn seminaristen in Écône (1971).

Dus ga ik naar Fully om pastoor Bonvin op te zoeken en ik zeg hem:

– *Kent u Meester Lovey?*

– *Natuurlijk ken ik hem. Waarom?*

– *Welnu, het schijnt dat hij een huis bezit dat hij ons ter beschikking zou kunnen stellen voor een soort noviciaat, een jaar spiritualiteit. Ik zou willen weten of dat echt mogelijk is.*

– *Dat is eenvoudig, we gaan hem uitnodigen, we zullen samen lunchen en dan zal u zien, jullie zullen praten.*

Meester Lovey is gekomen. Het was de eerste keer dat ik Meester Lovey ontmoette en hij zei mij:

– *Ja, het is waar! We hebben een huis dat een bestemming moet krijgen. De kanunniken van*

Stichter aan het woord

de Grote Sint-Bernard hebben hun huis van Écône verkocht. Het was hun landbouwhuis en tegelijkertijd een noviciaat. Ze fokten er hun honden. Toen we dus vernomen hebben dat ze het wilden verkopen, wilden we niet dat dit huis, dat zeshonderd jaar lang een huis van de religieuzen van de Grote Sint-Bernard was, om het even welke bestemming zou krijgen, dat het misschien zelfs in slechte handen zou vallen. Daarom hebben vijf heren van de Valais zich verenigd: M. Genoud, M. Rausis, M. Marcel Pedroni, zijn broer Alphonse Pedroni en ikzelf, en we hebben beslist om een vereniging op te richten en om dit huis van de Grote Sint-Bernard te kopen ... Vooruit! We zullen wel zien of we er een bestemming voor vinden. We hebben het al voorgesteld aan de Karmel van Montélimar die er zich wilde vestigen, maar het gebouw was niet geschikt voor hen. Nu zitten er gehandicapten in, maar ik heb ook niet de indruk dat ze gaan blijven ... We kunnen in ieder geval zien ... met hen praten ... Als u het goed vindt, dan is het goed. Als u het niet goed vindt, gaat u ergens anders naartoe.

Het was een goed idee. We hebben dan het huis van de gehandicapten bezocht. Het was de eerste keer dat ik de Pastoor van Riddes ontmoet heb. De Pastoor van Riddes was heel blij met de gedachte dat er misschien dicht bij hem en zijn dorp seminaristen zouden komen. We hebben het huis bezocht en we hebben een 'Salve Regina' gezongen in de kleine kapel van 'Notre-Dame des Champs'.

Het was al bijna een dankzegging aan God. Het was nog niet zover, maar toch!

Alles ging steeds sneller, echt ... het is de Voorzienigheid, die ons vooruittrok. We moesten werken, werken, en ook priesters vinden om zich bezig te houden met de jonge mensen die daar zouden komen. De gehandicapten zijn inderdaad niet gebleven en Meester Lovey heeft mij gezegd: "Goed, alstublieft, het staat tot uw beschikking. Als u wil, kan u er zich vestigen. En dan zal u daarna wel zien!"

Dat is wat we gedaan hebben. In de maand oktober zijn we er ingetrokken. Dat waren al twee belangrijke stappen. Zie, een huis in Fribourg en het huis van Écône. Drie seminaristen aan de ene kant, dat was niet veel; maar daarna heeft een andere zich bij hun gevoegd, E.H. Waltz, toen waren ze met vier, dan E.H. Cottard, toen waren ze met vijf. Vijf in la Vignettaz en elf in Écône. Dat was al een goed begin.

De erkenning

We moesten evenwel weten of Mgr. Charrière akkoord ging met deze veelbesproken broederschap. Ja of nee! Ik ging er met veel twijfels naartoe en vreesde dat hij het niet zou goedkeuren. Het was 1 november en hij zei mij: "Jawel, jawel, ik ga er mee akkoord, ik ben het er helemaal mee eens. Ja. Ja. Ik laat de secretaris komen." Hij zei tegen de secretaris: "Neem een blad papier en typ

Moeder Marie-Gabriel is komen helpen ...

Albano, 29 september 1976. Eerste religieuze professie en inkleding.

op de machine mijn canonieke goedkeuring van de statuten van de Priesterbroederschap Sint-Pius X, gesticht door Mgr. Lefebvre, enz.”

Ik dacht bij mezelf: “Dit is niet mogelijk!!! Ik droom. Dit is niet mogelijk!” Ik zie mezelf nog terugkomen met de statuten, de handtekening van Mgr. Charrière en die van mij, te midden van de seminaristen in la Vignettaz terwijl ik hun zeg: “Goed, het is zover, **de statuten van de Broederschap zijn goedgekeurd!**” Oh, ze geloofden mij ook niet. Ah, dat is een teken van de Voorzienigheid! Erkend door de bisschop ter plaatse ... Dat is formidabel! Want drie maanden later volgde Mgr. Mamie hem op en die was al tegen ons. Hij zou niet gewild hebben dat Mgr. Charrière, van wie hij de algemene vicaris was, zijn handtekening zou zetten voor deze Broederschap. Hij was het er niet mee eens, maar het was gebeurd.

Hoofdstuk 6: En vervolgens ... het ontstaan van de Congregatie van de Zusters van de Priesterbroederschap Sint-Pius X

Dus ziedaar de geschiedenis van Écône, u kent ze. Daarna komt de **geschiedenis van de Zusters**. De eerste die zich heeft gemeld om Zuster van de Priesterbroederschap te zijn, dacht dat de Zusters van de Priesterbroederschap al bestonden. Deze bestonden nog niet, maar in mijn hoofd bestonden

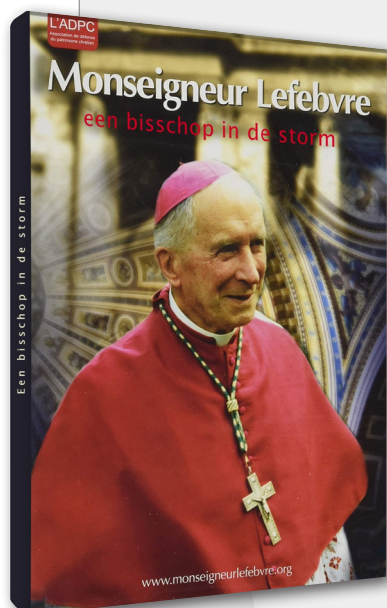
ze al wel. Ze heeft zich dan aangemeld: “Ik wil deel uitmaken van de Priesterbroederschap.” Ze was vastbesloten, ze wilde intreden in de Priesterbroederschap, bij de Zusters van de Priesterbroederschap! Wat moet ik doen? Ik voelde me niet in staat om een Congregatie van zusters te stichten, maar ik zou wel graag willen dat er één was. Toen kwam ze met een ander jong meisje en daarna is Zuster Marie-Gabriel¹ komen helpen, enz.

Slotwoord

De Voorzienigheid heeft ons echt voortgetrokken. Ik verzeker u dat ik niet veel deed, ik had lood in mijn schoenen. Maar ik werd meegesleept, meegesleept, meegesleept, altijd een beetje meer, een beetje meer, ik werd geraakt. En nu kent u de geschiedenis van de Priesterbroederschap.

Ik kan dus niet zeggen dat ik echt gezegd heb: “Ik ga dat doen, het zal zo zijn ... en ik denk dat ... en ik wil dat ...” Dat is het helemaal niet. Ik stel vast, en u hebt het ook kunnen opmerken, dat, heel mijn leven, het hetzelfde is geweest. Het is telkens de Voorzienigheid die beslist. Ik verzet me eerder, ik ben het niet helemaal eens, ik wil het niet helemaal. Maar Zij trekt mij toch voort: “Ah! neen, u moet komen!” Vervolgens zie ik inderdaad echt dat de Goede God de dingen zegent en dat alles goed gaat. Deo Gratias! Laten we hopen dat het zo verder zal gaan ...

¹ Moeder Marie-Gabriel was de zus van Monseigneur. Zij was zoals hij ook missionaris van de H. Geest.

Mgr. Lefebvre: een bisschop in de storm

STEUN DE NEDERLANDSE BEWERKING VAN DE FILM OVER ONZE STICHTER

De realisatie van de nasynchronisatie en ondertiteling van de film “Mgr. Lefebvre, een bisschop in de storm” duurt iets langer dan verwacht, maar het werk van de professionele studio vordert.

Dit besef komt met een flinke kost. Maar we zijn erg trots dat deze film binnenkort in het Nederlands verkrijgbaar zal zijn. De kosten worden verdeeld over de twee Nederlandstalige priorijen van de FSSPX: Antwerpen en Gerwen. De Nederlandse gelovigen hebben al hun steentje bijgedragen. Voor het Vlaamse deel ontbreekt nog een deel. Maar we twijfelen niet aan uw vrijgevigheid.

Aarzel niet om E.H. Louis Bochkoltz te contacteren, indien u ons wenst te helpen (l.bochkoltz@fsspx.email) of om een betaling rechtstreeks over te maken op de rekening: BE 93 4062 0609 1967 met vermelding “Film biografie Mgr. Lefebvre”

Mgr. Marcel Lefebvre: een ware getuige van het Licht

50 jaar Priesterbroederschap Sint-Pius X

E.H. Don Davide Pagliarani, Algemeen Overste (25 oktober 2020, Lourdes)

Mijn waarde broeders, waarde zusters
Dierbare gelovigen

Vandaag vieren we een gedenkwaardige dag, een historische dag. Het is de vijftigste verjaardag van de Priesterbroederschap, waaraan we op de een of andere manier alles te danken hebben. Of we dat nu willen of niet, de Broederschap is ons leven. We hebben er alles aan gewijd. En als we iets meer hadden, zou de Broederschap het verdienen om er meer toewijding aan te besteden. Want het is in de Broederschap, door de Broederschap, dat wij trouw blijven aan de Kerk. Laten we trouw blijven aan wat Onze-Lieve-Heer de apostelen heeft geleerd. Aan wat ons door de eeuwen heen is overgeleverd. En dit alles hebben we te danken aan één persoon in het bijzonder, een persoon over wie het vandaag onmogelijk is niet te spreken, we hebben het te danken aan Mgr. Lefebvre. Dit feest van de Broederschap, na 50 jaar, is inderdaad zijn feest. Het is dankzij hem dat we hier zijn. Natuurlijk, het zal aan de Kerk zijn om hem ooit te canoniseren, om zijn verdiensten te erkennen, maar toch is het nu al ongetwijfeld goed dat we bepaalde bijzondere tekenen in hem herkennen, van heiligheid, om ze nu al te kunnen navolgen. Het is op dit punt dat ik u uitnodig om vandaag enkele ogenblikken na te denken.

Er is een teken dat eigen is aan alle heiligen en dat we ook bij Mgr. Lefebvre vinden, en dat is erin slagen om op een overduidelijke manier schijnbaar tegenovergestelde deugden te kunnen beoefenen. Het is een teken van heiligheid, want als een deugd slechts overeenkomt met een natuurlijke neiging, zou de tegengestelde deugd er niet zijn. Maar als de deugd echt van God komt, dan lukt het wat schijnbaar tegenstrijdig is om samen te komen. En we vinden in Mgr. Lefebvre in de eerste plaats

deze kracht. Deze duidelijke kracht, deze kracht die maakt dat een ziel klaar is om alles te doen voor Onze-Lieve-Heer, voor zijn eer, voor zijn glorie, niets houdt haar tegen. Slechts één ding telt voor een sterke ziel en dat is het dienen van Onze-Lieve-Heer tot het punt van zelfopoffering als dat nodig is. De kracht is in het bijzonder de deugd van de martelaren. Welnu, deze kracht, we hebben het gezien, deze konden we vaststellen bij Mgr. Lefebvre. Niets hield hem tegen toen het ging om de verdediging van de eer van God, de eer van de Kerk, het geloof en vooral de rechten van Christus-Koning.

En deze kracht was in hem verbonden met een opmerkelijke, overduidelijke zachtmoedigheid. Zijn zachtmoedigheid verbijsterde regelmatig de journalisten en al diegenen die hem strikvragen wilden stellen. Hij hield zich rustig. Hij was een zachtaardige man. Hij was zowel een leeuw als een lam. Waar komt de zachtmoedigheid vandaan? De zachtmoedigheid waar we het hier over hebben, waar komt deze deugd vandaan? Zachtmoedigheid is die deugd die ons de naaste doet behandelen als een broeder. Want het is zachtmoedigheid die maakt dat we in onze naaste een broeder zien die geroepen is om met ons de eeuwigheid te delen. Het is zachtmoedigheid die ons doet inzien dat Onze-Lieve-Heer de eerste is van een groot aantal broeders die zich, om broeders te zijn, op een of andere manier op Hem moeten oriënteren en zich aan Hem en aan de Kerk moeten wijden. Dit is de ware broederschap onder mannen. De enige mogelijke. En het is dit besef dat de mens daartoe geroepen is, dat ons zachtmoedig maakt voor onze naaste. Elke andere broederschap die deze wijding aan Onze-Lieve-Heer en zijn Kerk niet heeft, is een leugen. En erger nog, het is een belediging voor de Menswording en de Verlossing die Onze-Lieve-Heer in staat stelden de eerste van een groot

aantal broeders te worden. Dit is de bron van de geheel bovennatuurlijke zachtheid die we zagen in het gezicht, in de uitdrukking, in de manier van spreken, in de manier van het aanspreken van anderen in Mgr. Lefebvre. Een leeuw en een lam tegelijk. Natuurlijk, op deze wijze heeft hij Onze-Lieve-Heer geïmiteerd. Het hele Evangelie toont ons Onze-Lieve-Heer tegelijkertijd als een leeuw, telkens als het gaat om het verdedigen van de rechten van God, om het verdedigen van de Tempel. Een leeuw, vooral als het gaat om het aanvaarden van de Wil van de Vader, het Kruis, met welke kracht Onze-Lieve-Heer het gedaan heeft. En een zachtmoedige, een lam, telkens als het ging om de omgang met de zielen, met de zondaars in het bijzonder.

Een ander teken van opmerkelijke heiligheid, overduidelijk aanwezig bij Mgr. Lefebvre, is zijn bovennatuurlijke voorzichtigheid. Dit vermogen om te luisteren, als men het zo kan zeggen, naar de Heilige Geest. Deze deugd, die strikt verbonden is met de gave van de raad. Voor ons is het gemakkelijk na 50 jaar vast te stellen dat hij gelijk had en dat hij de juiste beslissingen nam op het moment dat ze genomen moesten worden. Maar hoe kon hij dit 50 jaar geleden en gedurende de hele geschiedenis van de Broederschap doen zonder een fout te maken? Welnu, het is het kenmerk van een zuivere ziel, bewoond door Onze-Lieve-Heer, bewoond door de Heilige Geest, om volgzzaam te zijn, om te weten hoe je naar Hem moet luisteren. En voor deze zuivere ziel faalt God nooit in zijn raadgevingen. God laat haar niet in de steek. Kan haar niet in de steek laten. En kan niet toestaan dat ze een fout maakt. Omdat het een heilige en oprechte ziel is die enkel en alleen de wil van God zoekt. Het is een onvoorwaardelijke en onkreukbare ziel. Het is een ziel die in staat is om haar beslissingen te nemen enkel en alleen in functie van de zoektocht naar de glorie van God en het heil van de zielen. Dat is wie Mgr. Lefebvre was. En men zou kunnen zeggen dat hij een beetje was zoals de heilige Johannes de Doper, een ware getuige van het Licht. De heilige Johannes de Doper had de unieke rol om als eerste Onze-Lieve-Heer te herkennen en aan de zielen te tonen. Mgr. Lefebvre deed, in een andere situatie, hetzelfde. Want een ware getuige van het Licht is tegelijkertijd in staat om het Licht te herkennen, te vatten en ook om het door te geven. Om het aan anderen door te geven. En als we hier vandaag zijn na zoveel jaren, is het omdat hij dit Licht aan ons heeft doorgegeven, dat hij in staat was om het te vatten, en dit nogmaals is het kenmerk van een zuivere ziel, dit vermogen om het Licht te vatten en door te geven.

En tot slot is er nog een laatste teken — er zijn

ongetwijfeld nog vele andere — maar er is nog een laatste teken van heiligheid dat we moeten bemediteren: ik nodig u uit om dat te doen, niet alleen vandaag maar ook in de toekomst, dit teken dat niet zou kunnen ontbreken, namelijk vervolging. Er is geen heiligheid mogelijk zonder vervolging, die uiteraard verschillende vormen kan aannemen afhankelijk van de omstandigheden. Maar de heilige Paulus waarschuwde ons 2000 jaar geleden. Allen die heilig willen leven in de Heer, zullen vervolgd worden. Elke ziel, op een of andere manier, gaat er doorheen, moet er doorheen, elke ziel die Onze-Lieve-Heer zoekt, die wenst zijn Wil te doen. Door tegenspraak. Door onbegrip. Door de botsing met de wereld in zijn verschillende vormen. Wat is de reden hiervoor? Waarom dit? Waarom is er geen heiligheid mogelijk zonder vervolging? Omdat elke heilige ziel en elke ziel die Onze-Lieve-Heer wil heiligen, Hij onvermijdelijk zal laten deelnemen, een klein beetje, haar laten proeven van zijn Kruis. Hij wil met elke heilige ziel, een klein beetje, zijn Kruis delen. En hoe meer een ziel geliefd is door Onze-Lieve-Heer, hoe meer Onze-Lieve-Heer zijn Kruis met die ziel wil delen. Wat dus te doen? Wat te zeggen? Hoe moeten we de toekomst zien?

Ik denk dat we daar iets hebben om over te mediteren, maar bovenal hebben we iets om te imiteren. De Broederschap gaat verder, na 50 jaar, in dezelfde geest als haar Stichter het wou. En dat vereist van onze kant dezelfde trouw, dezelfde toewijding, wetende dat we dit alles doen om Onze-Lieve-Heer Jezus-Christus te dienen en om de Kerk te dienen. Het is deze genade van trouw die we vandaag in het bijzonder moeten vragen aan de Heilige Maagd. Hier te Lourdes. De Broederschap is aan haar toegewijd vanaf het begin. De Broederschap, kunnen we zeggen, is haar werk, het is een werk onder haar bescherming. En daarom blijft het zijn vruchten afwerpen. De Heilige Maagd is natuurlijk ook een toonbeeld van zowel kracht en zachtmoedigheid. Van voorzichtigheid. Zij die wist haar Fiat te geven wanneer het moest gegeven worden. En vooral zij die wist aan het Kruis deel te nemen, meer dan enig ander wezen. Zij gaat ons helpen, zij gaat voor ons deze genade bekomen van trouw en van de beoefening van al deze deugden die ons door Mgr. Lefebvre zijn nagelaten, waarvan hij ons het voorbeeld gaf. Het is aan haar dat ik jullie uitnodig de ziel van ieder van jullie, jullie families en de hele Broederschap aan te bevelen. Ik denk dat dit de mooiste manier is om dit jubileum te vieren en bovenal is het, zeker weten, de beste garantie dat, zoals de Voorzienigheid ons tot nu toe heeft geleid, zij dit in de toekomst niet zal nalaten, door de voorspraak van de Heilige Maagd Maria. Amen.

De communieritus: de actuele regels rond de communie (Deel 4/4)

U kan de volledige studie op papier in de Hemelstraat vragen of op onze website vinden: <https://fsspx.be/nl/communieritus>

Lettre à nos frères prêtres n. 43 (september 2009)

Om onze studie over de communie af te ronden past het om te bekijken welke wet heden ten dage de communie in de post-conciliaire ritus regelt en wat de geest is van deze wet.

De instructie “*Memoriale Domini*” van 29 mei 1969

De wetgeving op dit punt is in feite volledig afgeleid van één document: de instructie *Memoriale Domini*, afgekondigd door de Congregatie voor de Goddelijke Eredienst op 29 mei 1969 en waarvan de officiële Franstalige versie verscheen in *Documentation catholique*, nummer 1544 van 20 juli 1969.

Dit is duidelijk geen ‘preconciliaire’ tekst, aangezien het Tweede Vaticaans Concilie vier jaar eerder eindigde, op 8 december 1965. Het is echter ook geen tekst die vooruitloopt op de grote liturgische hervorming: in het jaar 1969 zullen er immers vijftientig belangrijke documenten worden gepubliceerd met betrekking tot liturgische hervorming, waaronder de nieuwe *Ordo Missæ* op 6 april 1969.

De andere juridische documenten met betrekking tot de communieritus vinden allemaal hun oorsprong in deze instructie, waarbij er zorg wordt gedragen een duidelijk onderscheid te maken tussen de universele wet enerzijds en een indult of eenvoudige toegeving anderzijds. De *Algemene Voorstelling van het Romeins Missaal* vermeldt bijvoorbeeld in zijn nummer 161 (het cursief is van ons, om het verschil tussen beide duidelijk te maken): “De communicant ontvangt het Heilig Sacrament in de mond of, *waar toegestaan*, in de hand.” Deze liturgische tekst heeft inderdaad geen bevoegdheid om de geldende wet te wijzigen: enkel om deze te verduidelijken.

Bovendien, telkens de Romeinse Curie een kwestie rond de communieritus behandelt, verwijst zij steeds naar de instructie *Memoriale Domini*, die zij beschouwt als de enige normatieve. Het is dan ook het enige juridische document dat wordt geciteerd in de brief van 9 mei 1996 van de Congregatie van de Goddelijke Eredienst (bisschop Juan Rodolfo Laise, *La communion dans la main*, CIEL, 2001, blz.15).

Waarom een dergelijk document?

Wat zegt dit juridische document? Het stelt het volgende principe vast: “De kerk houdt eraan vast dat de eucharistie op de meest waardige manier wordt gevierd en dat wij eraan deelnemen op de meest vruchtbare wijze, met behoud van de traditie die ons is overgedragen doorheen een bepaalde ontwikkeling waarvan de rijkdom is geïntegreerd in de gebruiken en het leven van de Kerk.”

Om dit principe te verduidelijken, onderstreept de instructie “dat in onze tijd vele en belangrijke veranderingen aan de ritus van de eucharistieviering zijn aangebracht.” De Congregatie voor de Goddelijke Eredienst merkt met name op dat “het gebruik van de communie onder de gedaanten van brood en wijn, die geleidelijk in onbruik was geraakt, onder bepaalde omstandigheden is hersteld.” Omwille van deze zeer recente omwentelingen “is hier en daar het verlangen ontstaan om terug te keren naar de oude gewoonte het Eucharistisch brood in de handen van de gelovigen te plaatsen”, zegt *Memoriale Domini*. “Bovendien wordt dit in sommige gemeenschappen en op bepaalde plaatsen reeds gedaan, zonder dat daarvoor een aanvraag is ingediend bij de Apostolische Stoel.”

Korte geschiedenis van de ritus van de communie-uitreiking.

Memoriale Domini bespreekt vervolgens de historische ontwikkeling van de communieritus in de Latijnse Kerk. Het document merkt op dat “volgens oud gebruik de gelovigen ooit dit goddelijke voedsel in hun handen konden ontvangen.” Maar het benadrukt dat “de voorschriften van de Kerk en de teksten van de kerkvaders overvloedig getuigen van het zeer diepe respect en de zeer grote voorzorgsmaatregelen die de Heilige Eucharistie omringden.” Verder voegt het eraan toe “dat de zorg voor en bediening van het Lichaam en Bloed van Christus op een heel speciale manier werd toevertrouwd aan de gewijde bedienaren (...) Ook het bezorgen van de Heilige Communie aan de afwezigen werd dus ook snel enkel aan de gewijde bedienaren toevertrouwd teneinde de benodigde eerbied voor het Lichaam van Christus te verzekeren en om tegelijkertijd beter te kunnen beantwoorden aan de noden van de gelovigen.”

“Met het verstrijken van de tijd, naarmate de waarheid van het eucharistisch mysterie, evenals de Werkelijke Aanwezigheid van Christus erin, dieper werden onderzocht, werd het duidelijk dat de noodzakelijke eerbied jegens het Heilig Sacrament en de nederigheid waarmee deze ontvangen dient te worden, vereisten dat het de gewijde bedienaar moest zijn die het gewijd Brood op de tong van de communicant legt.”

Ernstige redenen om de traditionele communieritus te behouden

Memoriale Domini baseert zich op de Kerkvaders en het Leergezag van de Kerk om enkele redenen uiteen te zetten om het traditionele gebruik te behouden. Als negatieve redenen wijst de instructie op “de gevaren” die kunnen ontstaan bij het uitreiken van de communie in de hand: “Een verminderde eerbied voor het hoogverheven Sacrament des Altaars”; “een ontheiliging van dit Sacrament”; “een wijziging van de ware leer”.

Als positieve redenen onderstreept de instructie dat de communieritus “een eeuwenoude traditie” heeft, “een zeer oude en eerbiedwaardige traditie”; dat het “de eerbied uitdrukt van de gelovigen jegens de eucharistie”; dat het “op geen enkele manier de persoonlijke waardigheid schaadt van degene die tot het hoogverheven Sacrament nadert”; dat het “gepast is voor de noodzakelijke voorbereiding om het Lichaam van de Heer te ontvangen op de meest vruchtbare manier”; dat door deze ritus, “de

De EK-Meisjes op stap naar Leuven na de H. Mis in Bierbeek,

heilige communie wordt ontvangen met de eerbied, decorum en waardigheid die we Hem verschuldigd zijn”; dat daardoor “elk gevaar van heiligschennis van de eucharistische gedaanten worden afgewend”; dat “we ijverig alle zorg bewaren voor de partikels van het geconscreerde Brood, die altijd al door de Kerk werd aanbevolen.”

De consultatiebrief van bisschoppen over de hele wereld

Het document had daar kunnen eindigen. Echter, in zo'n ernstige zaak “besloot de paus om alle bisschoppen van de Latijnse Kerk te raadplegen in verband met het invoeren van deze nieuwe ritus.” De consultatiebrief aan de bisschoppen, gedateerd 29 oktober 1968, werd uitgegeven in het Italiaans door bisschop Annibale Bugnini in *La riforma liturgica* (CLV-Edizioni liturgiche, 1983, blz. 625-629), en in het Frans in het werk van Mgr. Laise (op. cit., Pp. 76-82). Deze brief werd zorgvuldig verbeterd door de hand van Paus Paulus VI, en de verbeteringen laten duidelijk zien dat de Paus zich grote zorgen maakte over dit nieuwe gebruik van de handcommunie. De woorden die hij speciaal had

1,5 meter afstand bij de grot van O.L.V. van Lourdes tijdens de FSSPX-bedevoert van oktober 2020.

toegevoegd, zijn bijvoorbeeld “uitgesproken vrees”, “zonder de vereiste toestemming”, “mensen die nooit tevreden zijn met de wetten van de Kerk”, enz. Zoals bisschop Bugnini schreef: “De veranderingen die door de Paus zijn aangebracht, tonen met welke aandacht en pijn in het hart hij deze zaak opvolgde.” (op. cit., p. 625)

De reactie van het wereldwijde episcopaat

Het resultaat was definitief en zonder beroep. Op de eerste vraag, de fundamentele vraag: “Vindt u dat naast de traditionele communieritus ook de handcommunie moet worden toegestaan?” antwoordden 567 bisschoppen “Placet” (akkoord); 315 antwoordden “Placet juxta modum” (akkoord mits wijzigingen); maar 1.233 antwoordden duidelijk “Non placet” (niet akkoord).

Zoals het *Consilium* van de Liturgie opmerkte in een rapport dat na deze bisschoppelijke raadpleging werd gepubliceerd en overhandigd aan de Paus op 10 maart 1969: “Hoewel het geen tweederde meerderheid [absoluut onbetwistbaar, volgens het gebruik van de curie] betreft, is toch een sterke absolute meerderheid tegen de nieuwe praktijk.” (bisschop Athanasius Schneider, *Dominus est*, Tempora, 2008, blz. 72)

Na de resultaten van dit onderzoek te hebben gepubliceerd, schrijft *Memoriale Domini* in ernstige woorden: “Bijgevolg blijkt uit de verkregen antwoorden dat een grote meerderheid van de bisschoppen gelooft dat er niets veranderd mag worden aan de huidige discipline; en dat als we het zouden veranderen, het een aanval zou zijn op de spirituele gevoeligheden van deze bisschoppen en vele gelovigen.”

De definitieve beslissing van de Paus ten gunste van de traditionele ritus

Na al deze bedenkingen en de publicatie van de resultaten van de raadpleging geeft de instructie *Memoriale Domini* op de meest formele manier een antwoord op de gestelde vraag: “Daarom, rekening houdend met de opmerkingen en het advies van diegenen die de “Heilige Geest heeft gevormd tot bisschoppen om de Kerk te besturen”, gelet op de ernst van het onderwerp en de waarde van de ingeroepen argumenten, leek het de Paus niet opportuun om de manier te veranderen waarop de heilige communie al sinds lange tijd aan de gelovigen wordt gegeven.”

Dit is de universele wet van de Kerk, een duidelijke en ondubbelzinnige wet: de traditionele communieritus is de enige die kracht van wet heeft en is daarom de wil en het verlangen van de Kerk. In het officiële bulletin *Notitiæ*, nummer 35 van maart-april 1999, pp. 160-161, bij noot 179 van *Redemptionis Sacramentum* van 25 maart 2004, herinnerde de Congregatie voor de Goddelijke Eredienst er nogmaals aan dat de tongcommunie de traditionele manier is om de communie te ontvangen: “Laat iedereen zich in ieder geval herinneren dat het de eeuwenoude traditie is om de communie op de tong te ontvangen.”

Een eenvoudig indult

De communie in de hand blijft daarom vandaag de dag een eenvoudige ‘indult’ (Congregatie voor Geloofsleer, brief van 7 oktober 1996, in Mgr. Laise, op. cit., p. 93), een simpele “toegeving” (Congregatie voor de Goddelijke Eredienst, brief van 7 januari 1997, in Mgr. Laise, op. cit., p. 95), een eenvoudig “toestemming” (Congregatie voor de Goddelijke Eredienst, *Redemptionis Sacramentum* nummer 92). Omdat het een “gebruik is, op zichzelf zeker niet in strijd met de [theologische] doctrine, maar in de praktijk wel zeer twijfelachtig en gevaarlijk” (brief van het Staatssecretariaat van 3 juni 1968, Bisschop Bugnini, op. cit., blz. 623), een “vernieuwing die de Paus enkel met duidelijke vrees kan overwegen” (een zin die Paus Paulus VI met eigen hand toevoegde in de brief aan de bisschoppenconferenties van 29 oktober 1968, in Mgr. Bugnini, op. cit., blz. 625).

Een beperkte concessie, geconfronteerd met de tegenslagen van de tijd

Het document *Memoriale Domini* was inderdaad bedoeld om in te spelen op een zeer

jammerlijke feitelijke situatie: in sommige delen van de Kerk had het onwettelijke en zorgwekkende gebruik van de handcommunie zich al verspreid. Het reeds geciteerde rapport van het *Consilium* merkte op dat “de deur helemaal sluiten voor elke toegeving” zal leiden tot “een gewelddadige reactie in bepaalde regio's en een vermeerdering van daden van ongehoorzaamheid daar waar deze nieuwe ritus al is ingevoerd.” (Mgr. Bugnini, op. cit., blz. 638).

We mogen de tijdsgeest niet uit het oog verliezen: Rome had net een wereldwijde bronca ondergaan na de publicatie van de encycliek *Humanae Vitae* (25 juli 1968). Paulus VI was hierdoor diep gekwetst en de Curie was in de verdediging. In een handgeschreven brief meldt de paus: “Kardinaal Suenens, bijvoorbeeld, gelooft niet dat het nog mogelijk is om dit misbruik te onderdrukken.” (Mgr. Bugnini, op. cit., blz. 639) Als daarom een “indult werd overwogen, was dat voornamelijk om “een gewelddadige reactie” en “een toename van daden van ongehoorzaamheid” te voorkomen. Het is daarom dat *Memoriale Domini* de bisschoppenconferenties van die plaatsen waar dit misbruik helaas reeds wijdverspreid was, toeliet een indult uit te vaardigen waardoor ze deze nieuwe

**De H. Jozef
volgen**

Gezinsweekend van de Traditie
29 t.e.m. 31 januari 2021
Emmaus Helvoirt (Nederlands Brabant)

Aanmelden: jacintha_groot@live.nl
Kosten: voor het hele weekend per gezin €225

Onze priorij is een retraitsenhuis. We moedigen de gelovigen vaak aan de retraites te volgen om hun geestelijk leven te versterken. Ook priesters hebben deze hulp nodig. Daarom kwamen begin oktober de priesters van het Benelux-district in Steffeshausen samen voor hun jaarlijkse retraite, gepredikt door E.H. Laroche, die voor deze taak uit Zaitzkofen was gekomen.

handcommunie onder beperkte voorwaarden konden tolereren, met alle voorzorgsmaatregelen opdat deze tolerantie geen oneerbiedigheid jegens de eucharistie zou teweegbrengen, in de wet of in feite.

Natuurlijk mag dit barmhartige ‘tussen-haakjes’ niet in strijd zijn met de universele wet van de Kerk, die op zich altijd en overal moet worden gevolgd. Het is de tongcommunie die juist is en gepast: de handcommunie is slechts een beperkte toegeving, het resultaat van een eerder ernstig misbruik en we moeten met al onze kracht werken om dit te verminderen en, indien mogelijk, te verwijderen.

De geest van de Kerk

De geest van de Kerk over de communie-uitreiking komt tot uiting in dit ontroerend citaat van *Memoriale Domini*: “Opgesteld onder speciale opdracht van Paus Paulus VI”: “De Apostolische Stoel spoort bisschoppen, priesters en gelovigen aan zich ijverig te onderwerpen aan de geldende wet die hier nogmaals is bevestigd [d.w.z. communie op de tong], rekening houdend met zowel het oordeel van de meerderheid van de katholieke bisschoppen, alsook de vorm die momenteel in de heilige liturgie wordt gebruikt, en ten slotte het algemeen welzijn van de Kerk.”

Esther, voorafbeelding van Maria

E.H. Matthias De Clercq (3 oktober 2020, Banneux)

Dierbare gelovigen, beste bedevaarders,

Sint Paulus schreef aan Timotheus: *“Weet dat er in de laatste dagen zware tijden zullen komen.”* Of we in de laatste tijden zijn, mijn dierbaren, weten we niet. Dat het echter zware tijden zijn, zowel op burgerlijk als op kerkelijk gebied, dat is klaarblijkelijk! Maar de volkerenapostel zegt ook: *“Wezen we echter niet verward, bedroefd of zonder hoop, zoals de heidenen die God niet kennen.”* Ik zou er nog willen aan toevoegen: wees niet bang zoals zij die de H. Schrift noch onze hemelse Moeder Maria kennen! Dat we ons vandaag rond Onze Lieve Vrouw scharen, drukt uit dat we op de Moeder Gods vertrouwen. We geloven dat zij voor ons ten beste zal spreken bij de hemelse Koning, de Rechter over leven en dood.

Ons vertrouwen rust niet enkel op de goedheid van onze hemelse Moeder, die ze openbaart hier in Banneux, in Lourdes of in Fatima. Onze hoop steunt ook op gebeurtenissen uit de H. Schrift: namelijk het boek Esther.

U weet het, het uitverkoren volk Gods in het Oude Testament, het Joodse volk, was na ontrouw aan God en hun roeping in slavernij geraakt. De tempel van Jeruzalem was verwoest, de schoonheid van het beloofde land was in woestenij veranderd, de bevolking was weggesleept uit het land van melk en honing. Wrede heren dienden zij nu in een ver land: Perzië.

Het boek Esther verhaalt dat de Perzische Monarch gehuwd was met koningin Vasthi. Hij had haar tot de hoogste waardigheid verheven. Op een bepaalde dag werd er een staatsdiner gehouden. De monarch wenste op dat moment de schoonheid van zijn gade door allen te laten bewonderen. Het zou hemzelf tot eer strekken! Wat gebeurde er echter? Koningin Vasthi weigerde. Ze volgde het bevel niet. Het moment dat tot eer van de koning had moeten

dienen, diende nu tot zijn schande. Toornig ontnam hij Vasthi alle waardigheid en stuurde haar weg.

Mijn dierbaren, herinnert ons dit niet alles aan onze stammoeder Eva? Had God haar niet tot de hoogste waardigheden verheven: moeder van alle levenden te mogen zijn? Had God haar niet de heiligmakende genade en alle deugden geschonken? Op een bepaalde dag wilde God aan alle engelen de trouw van zijn mensschepselen tonen ... Het zou God tot meerdere eer strekken. En wat gebeurde er? Dat moment stemde God tot droefheid. Adam en Eva wilden niet naar Gods bevel luisteren en aten van de appel. God ontnam de mensen daarop zijn heiligmakende genade en stuurde hen in ballingschap.

In het boek Esther lezen we dat de koning een nieuwe koningin wilde uitverkiesen. Duizenden meisjes presenteerden zich. Doch slechts één meisje werd door de koning boven alle vrouwen bemind. Het Joodse meisje Esther. Alleen Esther vond genade in zijn ogen, omwille van haar schoonheid, haar nederigheid en bescheidenheid. Hij plaatste de koninklijke kroon op haar hoofd en schonk kwijtschelding van straffen en geschenken aan alle inwoners.

Wij katholieken weten dat God Esther als een voorafbeelding van Maria in de heilsgeschiedenis stuurde. God had na de zondenvall aan Adam beloofd dat er een Vrouw zou komen in de toekomst die de gevolgen van Eva's daad zou herstellen. Sinds eeuwigheid had God Maria in zijn gedachten. Zij was de kern van zijn eeuwige kennis en liefde. Hij koos deze nederige dienstmaagd uit om zijn Moeder en Middelaars van onze verzoening met God te worden. Daarmee stelde God haar ook aan tot Koningin van hemel en aarde.

De vijand van God en van het mensdom gaf zich echter niet gewonnen. Ook dat lezen we in het

De Nederlandstalige groep op bedevaart in Banneux.

boek Esther. Aman, een hoogmoedig man, werd door de koning tot rijksvizier verheven. Hij vergat dat gezag geschonken wordt tot verwerkelijking van het algemene goed. Aman gebruikte zijn gezag om zichzelf te verrijken en geëerd te worden. De Satan, mijn dierbaren, Lucifer, was door God tot de lichtdrager, de heerlijkste onder alle engelen, gemaakt. Het lag echter niet in zijn gedachten God te eren, maar zichzelf een troon te bereiden. Net zoals Aman in het boek Esther wil Satan iedereen ombrengen die weigert voor hem op de knie te vallen en weigert hem te aanbidden. Hij wil alle zielen in het verderf storten. Zo ook wilde Aman het Joodse volk, het uitverkoren volk Gods, verderven. Hij kreeg het van de koning gedaan, dat er een onveranderlijke wet geproclameerd werd, dat iedereen die niet voor Aman, hemzelf, zou buigen omgebracht moest worden. En zo geschiedde het. Ook voor ons geldt deze wet. Als we in doodzonde sterven, wacht ons de eeuwige dood van de hel.

Mordokai, de Joodse oom van koningin Esther, kwam dit kwade plan van Aman ter ore. Hij sprak daarop koningin Esther aan en trachtte haar te overtuigen tot de koning te naderen om voor haar volk ten beste te spreken en deze verderfelijke wet ongedaan te maken. Men kan voor niemand de knie buigen dan voor God!

Beste bedevaarders, wij weten inderdaad allen dat ook wij zwak zijn en ons in groot gevaar bevinden. Of wij ons redden is niet zeker ... dat de goeden op aarde altijd zegevieren is niet zeker. Daarom hebben we een voorspreekster nodig. Iemand die onze zaak bij de Almachtige behartigt.

Wat deed koningin Esther? Ze had erbarming met haar volk. Ze wilde het redden. De enige weg was de koning te overtuigen de wet af te schaffen. Niemand mocht echter uit eigen beweging op audiëntie bij de koning. Esther besloot dus drie dagen te vasten,

te offeren en te bidden, om van God te verkrijgen dat de koning haar goedgezind zou zijn. Daarna nam ze alle moed bijeen en naderde de koning. Met vrees opende ze de troonzaal. De koning echter, zodra hij zijn koningin en bruid zag, werd van liefde en welwillendheid overmand. Esther legde heel het plan van de boosaardige Aman bloot. De koning kon de wet niet meer ongedaan maken, maar vaardigde een andere wet uit waardoor de boosdoeners zelf het de Joden toegewenste lot zouden ondergaan. Aman, de vijand van Gods volk, werd na de ontmaskering van zijn plan, met een koord rond de hals opgehangen.

Zien wij hierin niet een beeld hoe onze hemelse Moeder Maria, na een leven van gebed en deugd, moedig tot de troon van Gods Zoon, het heilig Kruis, naderde en daar voor ons zielenheil streed en meeleed? Is Maria niet de Medeverlosseres, de Middelaars van alle genaden en gaven Gods? Weliswaar kon ze het gebod (als men in vijandschap met God sterft verdient men de hel) niet ongedaan maken, maar ze verdiende voor ons daar onder het Kruis alle genaden om de bekeringen te weerstaan en de deugden te kunnen beoefenen, kortom: de hemel te verdienen! Wij kunnen dankzij Maria een nieuw katholiek leven leiden na de zonde. Onze hemelse Moeder heeft tevens de vijand van haar kinderen overwonnen. Zij heeft de kop van de duivel, de oude slang verpletterd.

Beste bedevaarders, gaan we dus op weg. Tonen we dat we niet zoals de heidenen zonder moed of vertrouwen zijn, maar gaan we zoals Mordokai naar Esther. Gaan we met Onze Lieve Vrouw, na hier gebeden te hebben, naar onze Koning op het Kruis te Tancremont! Smeken we met haar daar geknield om de redding van onze zielen en de bescherming in deze zware tijden. We zullen verhooring vinden! *Per Mariam ad Jesum! In Cruce salus!*

Allemaal broeders, maar van wie?

Opmerkingen over de encycliek van paus Franciscus, *Fratelli tutti*

Op 4 oktober 2020 publiceerde paus Franciscus de derde encycliek van zijn pontificaat, getiteld *Fratelli tutti* ('Allemaal Broeders'), over broederschap en sociale vriendschap.

Dit document is in overeenstemming met de verklaring van Abu Dhabi van 4 februari 2019. De encycliek wordt medeondertekend door Franciscus en de groot-imam van al-Azhar, Ahmed el-Tayeb. Deze laatste verklaarde op 4 oktober 2020 tevens: "De boodschap van mijn broer paus Franciscus, *Fratelli tutti*, is een uitbreiding van het document over menselijke broederschap (...). Het is een boodschap gericht aan mensen van goede wil en een levend bewustzijn, en die het geweten van de mensheid herstelt."

Een zeer politieke encycliek

In *Le Figaro* van 5 oktober schrijft Jean-Marie Guénois dat het een 'zeer politieke' encycliek is, en hij ziet daarin een herinnering aan drie thema's die Franciscus vaak behandelde tijdens zijn zevenjarige pontificaat:

1. De kwestie van 'grenzen' (nr. 129 e.v.). Volgens Franciscus kunnen de "limieten en grenzen van staten" de komst van een migrant niet weerstaan, omdat hij geen "usurpator" is. Dus "niemand kan worden uitgesloten, ongeacht waar hij is geboren", aangezien "elk land ook dat van de vreemdeling is."

2. 'Privé-eigendom' (nr. 118 e.v.). Franciscus herinnert eraan dat dit niet exclusief is, maar gerelateerd aan zijn "sociale functie" om de armsten te helpen. Er is een "ondergeschiktheid van alle privé-eigendom aan de universele bestemming van de goederen van de aarde en bijgevolg het recht van iedereen op het gebruik ervan."

3. Het begrip 'rechtvaardige oorlog' (nr. 255 e.v.). Deze is niet meer denkbaar: "We kunnen oorlog niet langer als een oplossing beschouwen, omdat de risico's waarschijnlijk altijd groter zullen zijn dan het hypothetische nut dat eraan wordt toegeschreven. Nooit meer oorlog."

En Jean-Marie Guénois besluit: "Franciscus vraagt daarom om de wapenbudgetten om te vormen tot een 'globaal fonds' om honger te bestrijden. En legt de 'imperatief' van 'de totale eliminatie van kernwapens' vast als een 'ultiem doel'. In deze geest roept hij ook op tot de wereldwijde afschaffing van de doodstraf."

De kritiek van de encycliek door Sint-Pius X

Zeer voorspelbaar lokte de inhoud van deze nieuwe encycliek al vóór de publicatie veel kritische opmerkingen uit. Vanaf 6 september inspireerde zijn titel, die vooraf in de media was aangekondigd ('Fratelli tutti, Broeders allemaal'), een artikel op de website van *Le cronache di Papa Francesco*, getiteld: 'Broeders van allemaal. En van niemand'."

Paus Pius X schreef in zijn brief *Notre charge aposotlique*: "Er is geen ware broederschap behalve in de christelijke naastenliefde, die uit liefde tot God en zijn Zoon Jezus Christus, onze Verlosser, alle mensen omvat om hen allemaal te verlichten en om iedereen tot hetzelfde geloof en tot hetzelfde geluk in de hemel te brengen." "Door de aldus begrepen broederschap te scheiden van de christelijke naastenliefde, zou democratie, verre van vooruitgang, een rampzalige tegenslag voor de beschaving betekenen."

Een Kerk in lijn met de VN

De consistente lijn van de paus kwam ook tot uiting in zijn videoboodschap aan de Verenigde Naties voor het 75-jarig bestaan op 25 september 2020. Dit bracht Stefano Fontana ertoe in de *Nuova Bussola Quotidiana* van 28 september "een Kerk die dienaar van de VN wordt" te betreuren: "Covid, globalisme en soevereiniteit, vaccins, klimaat ... De boodschap die de afgelopen dagen door Franciscus bij de VN ter gelegenheid van de 75ste verjaardag van de oprichting werd verkondigd, behandelt veel terugkerende thema's, gekoppeld aan het herhaaldelijk gebruik van vele sleutelwoorden die altijd dezelfde zijn, maar het onderstreept vooral de neiging om zich aan te passen aan het heersende gevoel, in plaats van interpretatieve sleutels te verstrekken die geïnspireerd zijn door de sociale leer van de Kerk."

"De argumenten die in het bericht aan bod komen, zijn vandaag echt aanwezig, maar de interpretatie van de feiten is ongetwijfeld zodanig dat de leiders van de Verenigde Naties zeker niet van streek zullen zijn, maar bevestigd in hun gedrag."

Lees het volledige artikel op: <https://fsspx.be/nl/news-events/news/allemaal-broeders-maar-van-wie-61702>

De HH. Livinus en Lebuinus

Br. René-Maria

Deze twee heiligen in onze Lage Landen, die met praktisch dezelfde naam en op dezelfde dag gestorven zijn, hebben bij sommigen aanleiding tot ontkenning van het bestaan van één van hen gegeven. Als we dit nader bekijken mogen we gerust “nee” zeggen, het zijn wel degelijk twee heiligen.

De H. Livinus van Gent

Livinus (of Leafwin, dit is Angelsaksisch voor ‘lieve vriend’) wordt geboren rond het jaar 580 in Ierland. Hij groeit op bij zijn oom, Bisschop Menhalch. Wanneer Augustinus van Canterbury en zijn monniken naar Engeland komen, zoekt hij hen op en blijft een tijdje bij hen. In het jaar 604 gaat hij terug naar Ierland en wordt bisschop gewijd. Hij is voor zijn kudde een groot voorbeeld door zijn versterving en naastenliefde. Maar dan wil hij zoals vele van zijn tijdgenoten het evangelie gaan preken aan de heidenen op het vasteland. Eerst werkt hij in Frans-Vlaanderen, maar komt ten slotte in Gent, waar abt Floribertus hem ontvangt. Hij bidt op het graf van de H. Bavo en gaat het evangelie preken in de streek rond Aalst. De bevolking zijn nog grotendeels heiden. Hijzelf schrijft aan abt Floribertus over de woeste aard van de bevolking en hun vijandige houding. Op een dag roept een bezetene naar hem: “Livinus, dienaar van God, waarom bent u in mijn rijk gekomen? Als u mij wegjaagt, zal ik u veel pijn doen lijden.” De heilige, vol vertrouwen op God, beveelt de boze geest uit hem te gaan en maakt een kruisteken over hem. Veel volk komt toegelopen. De duivel moet zijn prooi verlaten. De man ligt een uur lang levenloos op de grond, maar dan verheft hij zich en looft zijn weldoener. Twee vrouwen, getroffen door dit wonder, bidden hem om de Godsdienst te leren.

De ene, Caphraïlde, dochter van Ingelbert, was al dertien jaar blind. Livinus maakt een kruisteken over haar en zij kan weer zien. Daarna gaat Livinus ook naar Esse in de buurt van Geraardsbergen preken. Enkele woestelingen grijpen hem daar vast, snijden zijn tong eruit en onthoofden hem. Het is 12 november 657 rond het middaguur. Er wordt gezegd dat Livinus met zijn hoofd in zijn armen naar Houtem teruggelopen is. Caphraïlde, die de woestelingen hun slechte daad verwijt, wordt ook gedood samen met haar zoontje Brixius, die ze op haar arm droeg. Het lichaam van de H. Livinus wordt in Houtem begraven, dat de naam Sint-Lievens-Houtem krijgt.

In het jaar 842 verheft Bisschop Thierry van Kamerijk er de relikwieën van Livinus. Als in het jaar 1007 de St.-Baafsabdij in het bezit van de goederen in Sint-Lievens-Houtem komt, verplaatsen ze de relikwieën naar Gent en wordt zijn ‘vita’ geschreven. Hij wordt ook de patroon van de stad Gent.

De H. Lebuinus van Deventer

In Deventer, een stad in de provincie Overijssel in Nederland, is op 12 november het feest van de andere heilige, de H. Lebuinus (of Liafwin, Lieven). Hij is Angelsaks van geboorte en wordt priester. Rond het jaar 760 komt hij naar de H. Gregorius van Utrecht. Van Utrecht tot aan de IJssel leefden al verschillende Christenen, maar ten oosten van deze rivier woonden enkel nog heidense Saxen. In Deventer heeft Lebuinus zijn thuishaven. Veel Saksen bekeren zich in de gebieden waar hij met zijn helper Marchelm, een leerling van St. Willibrord, werken. Maar de nog heidense Saksen zijn niet van zin om de godendienst van hun voorvaderen zomaar op te geven en willen hem

Heiligen van de Lage Landen

doden. Dan vat hij het gewaagde plan om naar hun jaarlijkse bijeenkomst, de dingplaats, te gaan in 'Marklo' aan de Wezer. Daar komen de leiders uit alle dorpen samen om allerhande zaken te bespreken en wetten vast te leggen. Lebuïnus trekt daarheen en roept met vaste stem: "Luister, ik ben een boodschapper van de almachtige God, die jullie Saksen zijn wil laat kennen." "De God van de hemel en zijn Zoon, Jezus Christus, bevelen mij om jullie te zeggen dat als jullie gewillig doen wat zijn dienaren u leren, Hij weldaden over jullie zal doen komen, waarvan jullie nog nooit gehoord hebben. Jullie hebben nog nooit een koning over u gehad ... Maar als jullie de wetten van God niet zullen aanvaarden, zal er binnenkort een koning jullie gebieden binnenvallen, hij zal jullie slaan met het zwaard en in ballingschap voeren en jullie zullen slaven zijn van hem en zijn opvolgers." Sommige Saksen zeggen woedend: "Ziet, dat is dat is die bedrieger ... stenig hem dood." Zij rukken palen van de omheining uit de grond om Lebuïnus te doden. Deze echter is ineens verdwenen. Getroffen door dit wonder staat één van hun hoogste aanvoerders, Buto, op en zegt: "Allen die rechtvaardigheidsgevoel hebben, luistert! Wanneer andere mensen boodschappers naar ons sturen, ontvangen we ze vreedzaam en luisteren we beleefd naar wat ze te zeggen hebben. Maar kijk nu, wanneer een boodschapper van God tot ons komt ... Het gemak waarmee hij uit onze handen ontsnapte, zou u moeten bewijzen dat hij de waarheid sprak." Dan beslissen zij dat hij ongestoord door hun gebieden mag trekken, maar zij bekeren zich niet. In 772 vernietigt Karel de Grote de dingplaats en verschillende vestingen van de Saksen. Iets later vernielt een troep heidense Saksen alle kerkjes tot Deventer. Lebuïnus vlucht naar Utrecht en bouwt iets later op de plaats van de verbrande kerk in Deventer een nieuwe. Rond het jaar 775 sterft hij echter en wordt hier begraven. Nog eens komen de heidense Saksen in opstand en verwoesten opnieuw de kerk van Deventer. De H. Ludgerus wordt vanuit Utrecht gestuurd om de kerk op te bouwen en het lichaam van Lebuïnus te zoeken. Lebuïnus toont in een droom aan Ludgerus waar deze moet graven. Ludgerus vindt het en maakt de kerk die hij er bouwt, iets groter zodat het graf binnen de kerk komt. Sindsdien blijft deze kerk bestaan en wonderen gebeuren bij zijn graf.

Om terug te komen op de vraag of deze heiligen dezelfde zijn: De H. Livinus van Gent leefde honderd jaar voor de H. Lebuïnus en we hebben gezien dat er een continue verering van zijn relikwieën geweest is (dood 657, verheffing in 842, translatio in 1007, vernieling in 1578). Verschillende kerken zijn aan

hem toegewijd. Dit kan nooit gebeuren, als deze persoon fictief is. De Kerk heeft altijd onderzocht, vooraleer iemand heilig verklaard of verheven werd, op echtheid en zeker als deze patroon van een parochie wordt.

De H. Lebuïnus van Deventer werd tegelijkertijd continu vereerd (dood rond 775, zijn kerk vernield in 776, zijn relikwieën door Ludger kort nadien teruggevonden, daarna patroon van de stad Deventer, beschreven door Bisschop Radboud rond 900, in 1566 relikwie van het hele lichaam aanwezig en dan verborgen voor Calvinisten). Beiden hebben niet tegelijkertijd en ook op verschillende plaatsen gemissionieerd. Livinus was bisschop, Lebuïnus enkel priester, en vele andere zaken komen niet overeen.

Laten wij ons dus niet in de war brengen, maar er eerder een knipoog van de Goddelijke Voorzienigheid zien in dat deze twee heiligen met dezelfde naam op dezelfde dag gestorven zijn en gevierd worden!

Voor het volledige artikel zie: <https://fsspx.be/nl/de-hh-livinus-en-lebuïnus>

BELANGRIJKSTE BRONNEN:

Kronenburg, *Neerlands Heiligen in vroeger eeuwen*, deel 3 over de H. Liafwijn (Lebuïnus)

Butler, *Vies des Pères, Martyrs et autre principaux saints*, deel 6, 12 november, Uitgegeven bij Vanderborcht in Brussel in 1849.

“Online” parochieblad
FSSPX

<https://www.youtube.com/c/FSSPXAantwerpen>

Tijdens de lockdown zullen wij hetzelfde schema als deze aangegeven week voor de H. Missen, gebedstijden en preken volgen.

ANTWERPEN

ZO 8 23^e ZONDAG na PINKSTEREN, 2^e kl ㉔

10.00 Hoogmis
17.00 Aanbidding met Rozenhoedje

**MA 9 HERDENKING v/d KERKWIJDING v/d
AARTSBASILIEK van de ALLERHEILIGSTE
VERLOSSER, 2^e kl ㉕**

Ged. v/d H. Theodorus, Mart.

7.30 Gelezen H. Mis
17.00 Aanbidding met Rozenhoedje
18.30 Preek in het Nederlands
(18.45 en français, 19.00 in English)

DI 10 H. ANDREAS AVELLINUS, Bel., 3^e kl ㉖
**Ged. v/d HH. Tryphon, Respicius en Nympha,
Maagd, Mart.**

7.30 Gelezen H. Mis
17.00 Aanbidding met Rozenhoedje
18.30 Preek in het Nederlands
(18.45 en français, 19.00 in English)

**WO 11 H. MARTINUS, Bissch. van Tours en Bel.,
3^e kl ㉗ Ged. v/d H. Mennas, Mart.**

7.30 Gelezen H. Mis

DO 12 H. MARTINUS I, Paus en Mart., 3^e kl ㉘

7.30 Gelezen H. Mis
14.30 Priester-Uur-Gebed
18.30 Preek in het Nederlands
(18.45 en français, 19.00 in English)

VR 13 H. DIDACUS, Bel., 3^e kl ㉙

7.30 Gelezen H. Mis
17.00 Aanbidding met Rozenhoedje
17.45 H. Kruisweg
18.30 Preek in het Nederlands
(18.45 en français, 19.00 in English)

ZA 14 H. JOSAPHAT, Bissch. en Mart., 3^e kl ㉚

10.00 Gelezen H. Mis
10.45 Mechelse catechismus voor volwassenen

ZO 15 24^e ZONDAG na PINKSTEREN, 2^e kl ㉛
(6^e na Driekoningen)

10.00 Hoogmis
17.00 Aanbidding met Rozenhoedje

GENT (Sint-Amanduskapel)

**OP DE ZONDAGEN 15 & 29 NOVEMBER en
OP ZONDAG 6 DECEMBER** zal er een priester
uit Antwerpen tegenwoordig zijn van 9.30 u. tot
11 u. in de Sint-Amanduskapel.

Tijdens deze **lockdown-periode** blijven
de priesters beschikbaar voor de
geestelijke noden van de gelovigen.

Alle andere activiteiten aangekondigd in
ons parochieblad van november gaan
eveneens niet door.

Gedenk in uw gebeden de heer

Roger De Ruyck

Trouw gelovige van Sint-Amanduskapel te Gent

Geboren in Gent op 30 januari 1925
Godsvruchtig overleden in Evergem op 18 oktober 2020

Gesterkt door de laatste sacramenten

De Monstrans
is het mededelingenblad van de
Priesterbroederschap Sint-Pius X,
van de Priorij van het
Allerheiligste Sacrament,
Hemelstraat 23, 2018 Antwerpen.

Verantwoordelijke uitgever
E.H. Joseph Verlinden, Prior

De Monstrans
wordt u thuis opgestuurd,
indien u het ons laat weten.

Om de FSSPX in ANTWERPEN
te steunen
IBAN : BE84 4062 0609 1159

Priesterbroederschap Sint-Pius X

F S S P X

De Priesterbroederschap Sint-Pius X (*Fraternitas Sacerdotalis Sancti Pii Decimi* – afgekort: FSSPX) is een internationale broederschap van bijna 700 priesters, gesticht in 1970 door Mgr. Lefebvre. Haar voornaamste doel is de vorming en ondersteuning van priesters. Zij heeft ook broeders, zusters en een derde orde voor leken.

Het doel van de Priesterbroederschap Sint-Pius X is het Katholieke geloof te bewaren in haar volheid en zuiverheid, door niets te veranderen, niets toe te voegen of niets weg te nemen van de waarheid, die de Kerk altijd heeft geleerd, en deugden ervan te verspreiden, vooral door het Rooms-Katholieke priesterschap. Een authentiek geestelijk leven, de sacramenten en de traditionele liturgie zijn de voornaamste middelen om de deugd en heiligheid te koesteren, en om het goddelijk leven van de genade tot de zielen te brengen.

De Monstrans probeert een kanaal voor het werk van de Priesterbroederschap Sint-Pius X in Vlaanderen te zijn om zielen te bereiken. We trachten te helpen om het geestelijk leven te verdiepen, de geschiedenis van het Christendom te begrijpen en het koningschap van Christus Koning in de Christelijke samenleving te herstellen in elk aspect.